Nowiny

czasopismo północnej części wojew. śląskiego

Przedpłata miesięczna z dostawą do domu 1,50 zł.
Cena numeru 15 gr

Wychodzi we wtorek, czwartek i sobotę.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: Tarnowskie Góry, Rynek 13 — Tel. 1034

REKLAMY: 0,20 zł. za 1łam. wiersz mm
OGŁOSZENIA według umowy

Rok IV. Tarnowske Góry, dnia 9 lutego 1933r. Nr. 18

10. lutego.

Z historji odbudowy Polski. Pierwszy Sejm polski przed czternastu laty.

Odrodzonej Rzeczypospolitej Polskiej pierwszy Sejm Ustawodawczy odbył pierwsze posiedzenie w dniu 10-go lutego 1919 roku. Posiedzenie odbyło się w gmachu dawnego Instytutu Szlacheckiego, później Instytutu Maryjskiego przy ul. Wiejskiej. Sala posiedzeń była bardzo prowizorycznie urządzona.

Skład osobisty Sejmu był bardzo niejednolitym pod rozmaitemi względami. Tylko dawne Królestwo Polskie, oraz Małopolska z wyjątkiem wschodnich połaci wybrały posłów na podstawie powszechnego prawa głosowania. Z Małopolski Wschodniej weszli dawniejsi posłowie polscy do parlamentu austrjackiego. Takie same mandaty przypadły zrazu posłom polskim do parlamentu niemieckiego. Dopiero 4-go czerwca zasiedli w Sejmie wybrani normalnie posłowie polscy z oswobodzonych części Wielkopolski. Z Ziemi Cieszyńskiej zasiedli jako posłowie tylko kandydaci kompromisowi, uznani jednogłośnie przez wszystkie stronnictwa, których Sejm wobec gwałtów czeskich, niepozwalających na odbycie wyborów, uznał za wybranych.

Na pierwszem posiedzeniu przewodniczył z racji wieku książę F. Radziwił, poseł polski do parlamentu niemieckiego. Dopiero na drugiem zebraniu wybrano marszałkiem Wojciecha Trąmpczyńskiego z Wielkopolski, 155 głosami przeciw 149 głosom, które otrzymał Witos. Pod względem partyjnym ówczesny Sejm przedstawiał trzy odrębne wnioski: 1 lewica, reprezentująca głównie proletarjat fabryczny, 2) centrum, złożone z dwuch wielkich stronnictw chłopskich i 3) prawica, bardzo niejednolita w swym składzie pod względem społecznym.

Z pierwszych ważniejszych uchwał ówczesnego Sejmu wymienić należy: ustawę rekrutacyjna, uchwałę w sprawie pomocy dla zagrożonego Lwowa, uchwalenie wytycznych dla reformy rolnej, wprowadzenie monopolu tytoniowego, ustawę o zapewnieniu bezpieczeństwa w państwie na wypadek wojny, oraz ratyfikację Traktatu Wersalskiego. Do końca r. 1919 Sejm Ustawodawczy odbył przeszło 100 posiedzeń, jednakże w tym okresie czasu najważniejsza sprawa projektu konstytucji polskiej nie posunęła się prawie naprzód.

Hitler pod kuratelą v. Papena?

Londyn. Rewelacyjne wiadomości o decyzji Hitlera przyjęcia urzędu kanclerza zamieszcza „Evening Standard".

Hitlerowi postawiono mianowicie dwa warunki, które przyjął: 1) że Hitler nigdy nie będzie przyjęty przez prez. Hindenburga sam, lecz zawsze w obecności Papena, 2) że Papenowi jako przedstawicielowi Hindenburga przysługuje veto co do każdej decyzji gabinetu.

Wymienione pismo twierdzi, że Hitler zgodził się na te upokarzające warunki z powodu rozpaczliwego stanu finansowego swej partji.

Co do źródeł, z których powyższa wiadomość pochodzi „Evening Standard" podkreśla, że źródła te są tak miarodajne, iż niema powodów do wątpliwości co do prawdziwości tych informacyj.

W kołach wtajemniczonych wskazują na ambasadora Hoescha, jako na źródło tych wiadomości, które mają na celu uspokojenie brytyjskiej opinji publicznej, że rządy Hitlera w tych okolicznościach nie są groźne.

Napad akademików na prof. Wałek-Czarneckiego

w uniwersytecie warszawskim.

Warszawa, 6 lutego. W poniedziałek około południa miały miejsce gorszące zajścia przed uniwersytetem.

Po skończeniu wykładów z gmachu zaczęli wychodzić studenci, wznosząc obraźliwe okrzyki przeciwko prof. Wałek-Czarneckiemu, który wypowiedział się za projektem ustawy akademickiej na komisji oświatowej sejmu. Wkrótce potem, gdy profesor Czarnecki ukazał się w drzwiach, rozpoczęto rzucać nań ztyłu jajami, wznosząc okrzyki: „hańba!", „precz!" itd.

Następnie grupa demonstrujących studentów rzuciła się do ucieczki. Za uciekającymi pobiegł prof. Czarnecki, chwycił jednego z nich za rękę, usiłując go zatrzymać. Student wyrwał się i począł okładać pięściami profesora po głowie i twarzy. Napadnięty profesor chwycił za laskę, lecz w tym momencie grupa studentów podbiegła doń, złamała mu laskę i poczęła bić.

Na widok nadjeżdżającego auta rektora, studenci rozbiegli się. Autem tem odwieziono prof. Czarneckiego do domu. Rektor natychmiast wszczął dochodzenia, celem ujawnienia winnych. Wkrótce po zajściu przed gmach uniwersytetu zajechało policyjne auto pancerne, aby nie dopuścić do dalszych zajść.

Oficer zastrzelił inżyniera.

Inżynier górniczy, 39-letni kpt. rez. Kazimierz Molter, zajmujący w Katowicach stanowisko inspektora kopalnianego z ramienia kopalni doświadczalnej „Barbara", wyjechał w ub. sobotę na bal do Szczakowy. Po zabawie udał się on do bufetu w poczekalni dworca III. klasy.

Tam pomiędzy inż. Molterem a oficerem 11 płk. piechoty p. Bendkowskim z Tarn. Gór doszło do sprzeczki, która zakończyła się tragicznie. Mianowicie p. Bendkowski dobył w pewnym momencie rewolweru i celując w głowę inż. Moltera — wystrzelił. Kula ugodziła inż. Moltera w skroń, wskutek czego padł on trupem na miejscu.

Zwłoki tragicznie zmarłego przewieziono do kostnicy szpitala Spółki Brackiej w Katowicach, a zabójcę przytrzymano. Dochodzenia, celem wyświetlenia powodu krwawego zajścia, prowadzi policja wspólnie z żandarmerją wojskową.

Wypadek ten wywarł w Szczakowie i na Górnym Śląsku, a przedewszystkiem w Tarn. Górach ogólne poruszenie.

Na straży Polskiego Morza. W trzynastą rocznicę objęcia wybrzeży Bałtyku.

Dnia 10-go lutego b. r. mija trzynaście lat od tej wiekopomnej chwili, **kiedy Polska objęła w posiadanie wybrzeże „Polskiego Morza"** — właściwie skromny skrawek wybrzeża Bałtyku, mający w krętej swojej linji wszystkiego 75 kilometrów długości. Pomimo, iż właściwie postawiliśmy w ten sposób zaledwie stopę nad morzem, to jednak **znaczenie tego faktu dla naszego państwa i narodu jest olbrzymie.**

Uzyskaliśmy dostęp do morza, **mamy wybite to „okno" na dalekie przestrzenie oceanów**, oblewających kontynenty całego globu ziemskiego, na których to przestrzeniach przy obecnym rozwoju komunikacji leży **znaczna część przyszłości każdego państwa i każdego narodu.** Ten dostęp do morza czyni z naszego społeczeństwa **jeden z narodów, należących do wielkiej rodziny ludów światowych,** otwiera przed nami **szerokie horyzonty międzynarodowej wymiany,** dalekie perspektywy patrzenia na świat, daje pierwsza naszym **pełny oddech swobodnej komunikacji ze wszystkiemi ludami i wszystkiemi lądami.**

Przez owe trzynaście lat, które upłynęły od czasu postawienia po raz pierwszy stopy polskiej nad Bałtykiem, **stopa ta zdążyła stanąć twardo i mocno, wrosnąć już niejako w tę ziemię bałtyckiego Pomorza,** która od prawieków była słowiańska i polska i po wiekach znów do Polski wróciła.

Aczkolwiek pierwsze lata naszego posiadania wybrzeża bałtyckiego należały do tych lat, w których **państwo polskie musiało walczyć z trudnemi warunkami początków istnienia każdego organizmu państwowego,** i aczkolwiek wiele innych zadań pierwszorzędnego znaczenia stało przed nami do wykonania równocześnie — **potrafiliśmy okazać światu, że ten dostęp do morza nietylko był nam potrzebny, ale także, że potrafimy go wykorzystać. Uzasadniliśmy gospodarczo swą władzę nad Polskiem Morzem** i nad tą częścią wybrzeża Bałtyku.

Wystarczy wspomnieć tylko, że **Gdańsk dzięki Polsce powiększył się o wiele, w stosunku do czasów przedwojennych, swoje obroty handlowe i żeglugowe jako port,** że obok tego **Polska sama stworzyła dwa inne porty bałtyckie:** Gdynię, która jest już światowo znanym portem, oraz **Tczew,** nad Wisłą położony, rzeczny port bałtycki, który ma specjalne warunki rozwoju jako **port drzewny.** W dążeniu do stabilizacji naszego panowania nad tą częścią Bałtyku, **nietylko zbudowaliśmy i rozbudowujemy nadal własne porty, ale stworzyliśmy także własną flotę handlową i wojenną, oraz dokonaliśmy gruntownej rozbudowy naszego wybrzeża.**

Dzisiaj, gdy już trzynaście lat upływa od chwili, jak objęliśmy Polskie Morze w posiadanie, chcemy tylko stwierdzić to, co jest, chcemy stwierdzić fakt, **że trzymamy to morze mocno, że rozwijamy energicznie morską stronę naszego życia państwowego i gospodarczo-społecznego** i gdy w międzyczasie nie nadszedł dotkliwy kryzys gospodarszy, **wstąpilibyśmy już dawno na drogę wyzyskania wszystkich wynikających z posiadania własnego morza możliwości.**

I gdyby nawet nie było innych argumentów, to **widoczne rezultaty wszystkich tytonicznych wysiłków, których Polska w ciągu trzynastu lat swej gospodarki na odzyskanem wybrzeżu Bałtyku dokonała, są aż nadto wystarczającą legitymacją do jej bezspornych praw do posiadania własnego brzegu morskiego.** Rezultaty tej pracy niech będą zarazem **jedyną milczącą odpowiedzią na wysiłki naszych wrogów w kierunku pozbawienia nas tych brzegów morskich, gdyż innej odpowiedzi się nie doczekają.**

Mając w pamięci słowa Prezydenta Rzplitej Mościckiego, że **ziemia pomorska nigdy nie może się stać objektem przetargów w polityce światowej, gdyż na straży zawartych traktatów stoi cała Polska"** — możemy z całym spokojem zwrócić oczy, serca i wysiłki nasze ku Morzu Polskiemu, na którego straży **stoi miljon bagnetów polskich, oraz wszystkie narody Europy, pragnące szczerze pokoju i pokojowego rozwoju ludzkości.**

Jakie podatki

płatne są w lutym?

Ministerstwo Skarbu przypomina płatnikom podatków bezpośrednich, że w mies. lutym 1933 r. płatne są następujące podatki:

1) W ciągu całego miesiąca lutego — podatek od nieruchomości miejskich i niektórych wiejskich za IV kwartał 1932 r. kryzysowy dodatek do tego podatku oraz podatek od lokali i od placów niezabudowanych za I. kwartał 1933 r.

2) Do 15 lutego 1933 r. państwowy podatek przemysłowy od obrotu, osiągniętego w miesiącu styczniu 1933 r. przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorji i przedsiębiorstwa przemysłowe od I do V kategorji, prowadzące pra-

widłowo księgi handlowe, oraz przez przedsiębiorstwa sprawozdawcze. W tym samym terminie producenci żarówek elektrycznych obowiązani są uiścić opłatę od żarówek elektrycznych w wysokości 20 gr. od każdej żarówki sprzedanej na rynku wewnętrznym w mies. styczniu 1933 r.

3) Podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę — w terminie do dni 7 po dokonaniu potrącenia podatku.

4) Do 15 lutego 1933 r. zaliczka miesięczna na poczet nadzwyczajnego podatku od dochodu, osiągniętego przez notarjuszy (rejentów), pisarzy hipotecznych i komorników w mies. styczniu 1933 r.

5) Podatek od energji elektrycznej: do 20 lutego pobrany przez sprzedawcę energji elektrycznej w ciągu pierwszych 15 dni lutego 1933 r.

6) Do 28 lutego 1933 r. — opłaty od schowków (safesów) pobrane na rzecz bezrobotnych przez przedsiębiorstwa, dające w najem schowki w mies. styczniu 1933 r.

Ponadto płatne są w lutym 1933 r. zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminem płatności w lutym 1933 r., tudzież podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze również z terminem płatności w tym miesiącu.

Co to jest Harcerstwo?

Harcerstwo jest to wielkie środowisko braterskie, w którem starsi i doświadczeni pragną stworzyć zdrowe i uszlachetniające otoczenie dla swych młodszych braci i sióstr.

Harcerstwo daje młodzieży pociągające, a kształcące zarazem rozrywki i zajęcia w godzinach wolnych od nauki i od pracy zawodowej, chroniąc młodzież od złych wpływów, a zaprawiając młodzież do pracy nad sobą i do pomocy bliźnim.

Harcerstwo jest to znakomity system wychowawczy, uznany za taki przez światowe powagi naukowe. Harcerstwo rozporządza bardzo bogatym zasobem środków wychowawczych, któremi pragnie uzupełnić naukę i wychowanie szkolne, kładąc nacisk zwłaszcza na wyrobienie charakteru, na zdrowie fizyczne i przygotowanie do służby obywatelskiej.

Wierności Bogu uczy Harcerstwo, zachęcając do poznawania dzieł Stwórcy, do wczuwania się w Jego dobroć i miłość. Uczy czcić Boga, skupiając młodzież na modlitwę ranną i wieczorną przy ognisku lub przy ołtarzu obozowym, wymagając sumiennego spełniania obowiązków religijnych.

Miłość Ojczyzny wzrasta w sercach harcerzy, gdy przebiegają w wędrówkach swych piękną ziemię polską, gdy podziwiają cuda jej przyrody, gdy obozują zżywają się z polem, lasem, łąką i ich mieszkańcami, gdy studjują życiorysy wielkich patronów drużyn; dzieje zwiedzanych okolic, grodzisk i zamków. Uczy się młodych czynnej miłości ojczyzny: ułatwiając im pomoc rodakom na obczyźnie, na kresach; przygotowując do przyszłego życia obywatelskiego, w szczególności do spełnienia obowiązku obrony Rzeczypospolitej.

Miłość bliźniego czynną kształci w swych wychowankach Harcerstwo, wskazując na ogrom nędzy i cierpienia w świecie i zaprawiając do codziennej, jednej przynajmniej, przyjacielskiej usługi, organizując zbiorowe dobre uczynki zastępów i drużyn i większych gromad harcerskich.

Panowanie nad sobą wyrabia Harcerstwo, wymagając ścisłego przestrzegania Prawa Harcerskiego, abstynencji od alkoholu i tytoniu; Harc. ćwiczy także w różnych zabawach, grach i sportach. Z panowania nad sobą i radości, jaką daje dokonany wysiłek, zmożony trud, zadowolenie z zrobionej pracy, z postępu własnego, z umiejętności szukania piękna w świecie i z jasnej strony każdej sprawy — płynie równowaga i pogoda ducha.

Szkołą karności jest drużyna harcerska przez żądanie posłuszeństwa rozkazom rodziców, przełożonych szkolnych i harcerskich. Życie obozowe, wycieczki i inne zbiórki harcerzy dają sposobność do pielęgnowania tej cnoty społecznej.

Odpowiedzialności i sumienności uczy Harcerstwo, dając łatwe na początek, z czasem trudniejsze zadania i wymagając ich dokładnego wykonania, powierzając młodzieży różne obowiązki, nawet kierownicze w małym zakresie, n. p. służba zastępowego.

Harcerstwo zaprawia w wytrwałości, budując drabinę stopni harcerskich, którą szczebel po szczeblu musi przejść chłopiec, zanim stanie się naprawdę harcerzem: Harcerzem Rzeczypospolitej. Wymaga się tej rozwagi przed zamierzeniem pracy, ale dokończenia roboty zaczętej.

Pracować uczy Harcerstwo, wykorzystując wrodzoną młodzieży skłonność do „majstrowania". Zaczyna się od drobnych robót najmłodszych chłopców, poprzez sprawności, t. j. elementy, rzemiosł i umiejętności specjalnych skantowych stara się doprowadzić do możliwie dokładnego opanowania jakiejś dziedziny pracy.

Harcerstwo potrzebuje też ludzi dobrej woli.

Przeczytawszy powyższy artykuł, pomyślcie nad korzyścią, jaką daje Harcerstwo i pomyślcie też w czem moglibyście dopomóc, a potem zgłoście się do Komendanta Hufca, czy Drużynowego najbliższej drużyny harcerskiej i zorganizujcie Koło Przyjaciół Hacerstwa.

Komenda Hufca Harcerzy mieści się w szkole powszechnej I. (pokój nad salą gimnastyczną) przy ulicy Sobieskiego i urzęduje w poniedziałki od godz. 18,30 do 19,30.

Zaręczamy Wam, że zaopiekowanie się młodzieżą harcerską, przyniesie Wam w pracy dużo zadowolenia wewnętrznego i niejedną chwilę szczęścia. Bóg Wam dopomóż!

Zabawa karnawałowa.

W dniu 4-go bm. odbyła się w auli seminarjum nauczycielskiego o godz. 18-tej zabawa taneczna uczniów i uczenic: gimnazjum żeńskiego, męskiego i seminarjum nauczycielskiego.

Sala była przepięknie udekorowana. Mimo, że sala jest bardzo duża, nie mogła ona jednakowoż pomieścić wszystkich gości, uczni i uczenic.

Punktem kulminacyjnym zabawy był mazur, prowadzony bardzo dobrze i bardzo ładnie przez p. prof. seminarjum nauczycielskiego, Cieklińskiego Stanisława.

Nastrój i humor w czasie trwania zabawy był pierwszorzędny. Uczennice i uczniowie bawili się pod nadzorem i czujnem okiem grona nauczycielskiego oraz swych rodziców.

Zabawa przeciągnęła się do godz. 1 po północy. Każdy jej uczestnik odniósł jaknajlepsze wrażenie!

Srebrne gody małżeńskie

obchodził 4-go bm. p. Augustyn Molek z żoną swą, zamieszkali przy ul. Powstańców.

Nominacja.

Par Głombiński, skarbnik tut. Sądu Grodzkiego na własną prośbę mianowany został komornikiem i w tym też charakterze przeniesiony został do Katowic. Jego miejsce jako skarbnik zajął sekr. sąd. p. Tkocz.

Przedstawienie teatralne.

Staraniem Kongregacji Marjańskiej Panien odegrano w sali Domu Ludowego w niedzielę, dnia 5 lutego br. przedstawienie teatralne p. t.: **Obraz Matki Najświętszej, Korowód Marjański,** oraz **Służąca Bolszewik.** Przedstawienie odegrane zostało wyłącznie siłami Panien z Kongregacji, które to z swych ról wywiązały się znakomicie, nagradzane częstymi hucznymi oklaskami. — Sala była przepełniona publicznością. Dochód z powyższego przedstawienia zostanie przesłany na Misje katolickie.

Tradycyjna zabawa T. C. L.

odbyła się w sali Hotelu pod Lipami w Tarn. Górach, w ostatnią sobotę wieczór. Dopiero około godziny 10-tej sala się zapełniła. Uwagę zwracały piękne stroje pań. Bufet z zakąskami cieszył się powodzeniem. Bawiono się ochoczo i tańczono do rana. Nic nie przeszkadzało milemu nastrojowi, a niemało forsy pozostało na cele oświatowe.

Zabawa karnawałowa Rodziny Policyjnej w Tarnowskich Górach

Nie każdy może sobie teraz pozwolić na wyjazd na przesliczny brzeg morza polskiego, lub do naszych polskich gór — a więc postanowiliśmy, aby w tym roku nigdzie nie jechać, lecz udać się gremjalnie na zabawę dnia 25 lutego b. r. do sali Hotelu pod Lipami.

Tam będzie mógł każdy się zabawić, jak gdyby był obecny w letniej porze na Helu, Gdyni, Zakopanem, Krynicy, Truskawcu lub nawet w Goczałkowicach.

Początek zabawy o godzinie 8-mej, ale główna atrakcja o 9-tej, dlatego uprasza się, ażeby nikt się nie spóźnił.

Bawić się będziemy wesoło i szczerze, także na pożytek biednych, bo dla nich jest czysty zysk przeznaczony.

Wstępne wynosi 2 złote od osoby, a rodzina składająca się z 3 głów płaci razem 3 złote.

Ubranie powinno być zastosowane do obecnego czasu kryzysowego, nie są więc wykluczone stroje cywilne, narodowe i wiejskie, lecz niedopuszczone są z powodów higienicznych trykoty, zato poleca się rozwinąć dużo fantazji i elegancji i przynieść dużo dowcipu i humoru, ażeby zabawić nietylko siebie, ale także i innych.

A więc 25-go lutego wszyscy idziemy na zabawę Rodziny Policyjnej.

Jeżeli ktoś z powodu przeoczenia został pominięty i nieotrzymał zaproszenia, zechce się zgłosić po odbiór takowego do Komendy Policji ul. Krakowska 16, a napewno otrzyma i będzie się bawił w tymże dniu do białego rana. Bufet obficie będzie zaopatrzony we własnym zarządzie.

Wstęp na zabawę tylko za zaproszeniami, które należy okazać przy wstępie na salę. Sala w tymże dniu będzie pięknie przyozdobiona. — Będzie także loterja fantowa.

Kongresy górników górnoślązaków.

W nadchodzącą niedzielę, t. j. 12-go bm. odbędą się w Katowicach dwa kongresy górników, zwołane przez socjalistyczny Związek górników i przez t. zw. Zespół Pracy.

Przedmiotem obrad będzie sytuacja w górnictwie górnośląskiem, wywołana masowemi redukcjami i zamykaniem kopalń.

Na 12 bm. zapowiedziane jest również w Katowicach posiedzenie zarządu głównego Z. Z. Z. górników z udziałem posła Moraczewskiego z Warszawy. Przedmiotem obrad będzie również sytuacja w przemyśle górniczym na Śląsku.

Przemyt.

Dnia 4. II. przytrzymano w Tarn. Górach Wilhelma M. z Wielkich Piekar i Ernesta G. z Szarleja, którzy przemycili z Niemiec do Polski 250 gramów kokainy. Po przemycone narkotyki mieli zjawić się w Szarleju odbiorcy, którzy za 1 gram zgodzili się zapłacić 7,50 zł. Dochodzenia w toku.

8-my adwokat.

W Tarn. Górach osiedlił się jeszcze jeden adwokat, mianowicie p. Dr. Danek, który swoją kancelarję otworzył przy ul. Krakowskiej nr. 2. Jest to już 8. z rzędu adwokat, który się w stosunkowo małych Tarn. Górach osiedlił.

Pan adwokat Wojtyna, który się przeprowadził do Katowic, w krótkim już czasie wraca ponownie do Tarn. Gór.

Zabawa.

Dnia 4. II. br. w godz. wiecz. skradziono na szkodę Cabiańskiego Jana 1 walizkę, zawierającą ubrania wartości 200 zł. — w czasie postoju w pociągu na stacji kolejowej. Dochodzenia prowadzi policja.

Z Powiatu Tarn. Gór.

LASOWICE.

Przedstawienie teatralne.

W niedzielę, dnia 5-go lutego br. odbyło się staraniem Ochotniczej Straży Pożarnej przedstawienie teatralne na sali p. Gołkowej o godz. 19-tej (7 wiecz.) Próba generalna rozpoczęła się o godzinie 15-tej (3 pop.)

Tytuł sztuk brzmiał: 1) „Miłość strażacka" i 2) „Papugi naszej babuni" — humoreska oraz operetka w jednym akcie. Powodzenie, jakiem się obie sztuki cieszyły, należy zawdzięczyć kierownikowi p. Skrzypczykowi Jakóbowi, który z całem poświęceniem przyłożył się do dzieła — a z drugiej strony amatorom, którzy w całej pełni sprostali swemu zadaniu. Na wyróżnienie zasługują panie: Nowarzanka i Hałupczanka. Amatorom, którzy nadzwyczaj dobrze wywiązali się ze swego zadania, nie szczędzono hucznych i niemilknących oklasków.

Sala była przepełniona po brzegi. Z ramienia Tow. Zarządu Str. Pożarnych zaszczycili swą obecnością pp. Cebula i Kaźmierek.

Publiczność cała odniosła jaknajlepsze wrażenie. To też można było zauważyć przy opuszczaniu sali rozradowane i uśmiechnięte twarze, czego powodem były sztuki obie, nacechowane pogodnym humorem, radością i młodzieńczą werwą!

NAKŁO.

Na ostatnim waln. zebraniu Ochotn. Str. Poż. w Nakle uskuteczniono nowy wybór zarządu, w skład którego weszli: Naczelnik gminy p. Bujoczek jako prezes, Piotr Szołtysik zastępca prezesa, Paweł Karzmarek sekretarz, Tichauer skarbnik. Pan Kołodziej wybrany został 1-szym Ogniomistrzem.

RUDNE PIEKARY.

W tut. miejscowości, dzięki zabiegom naczelnika gminy, uruchomiona została kuchnia dla bezrobotnych.

REPTY NOWE.

W niedzielę, dnia 5. II. br. w sali p. Golusa urządziło miejscowe Tow. Młodych Polek przy dość licznym udziale obywatelstwa przedstawienia teatralne, połączone z zabawą taneczną. Odegrany został dramat historyczny „Trzewiczek Królowej" oraz humoreska „Końska kuracja". Amatorzy z swych ról wywiązali się znakomicie, za co, obdarzono ich hucznymi oklaskami. Po przedstawieniu odbyła się zabawa taneczna, która przeciągnęła się do godz. 1 w nocy. — W czasie zabawy wystąpił zespół w liczbie 18 osób, który odtańczył pod kier. p. naucz. Duszówny oryginalnego krakowiaka.

Z Radzionkowa.

156 dni obowiązuje.

Z kół tutejszych górników informuje się ogół. iż „Głos Radz." swego czasu mylnie donosił. jakoby zwolnieni z powodu redukcji z pracy robotnicy prawo do nowych zasiłków ustawowych (po wyczerpaniu dawnego prawa) mieli ponownie po przepracowaniu 104 dni w roku. Przepis ten, czyli ulga, dotyczy wyłącznie tak zwanych pracowników sezonowych, to jest takich, którzy pracują w indjoracji, murarzy, brukarzy itp. Górnicy i robotnicy w ciężkim przemyśle przepracować muszą 156 dni od upływu pobierania ostatniego zasiłku ustawowego, zanim mają prawo do nowego zasiłku. Zważywszy, że w roku jest przeciętnie 300 dni roboczych, a niektórzy będą mieli może 6 miesięcy urlopu turnusowego a w miesiącach pracy każdy raz po kilka świętówek — to w rzeczywistości tacy, którzy wyczerpali ostatni zasiłek ustawowy, w żaden sposób nie przepracują w ciągu roku przepisanych 156 dni i pozostaną na wypadek zwolnienia z pracy bez zasiłku ustawowego. Gdyby np. z kopalni radzionkowskiej zwolniono tych 400 robotników, o czem gazety piszą, to napewno niejeden, który w styczniu wyczerpał ostatni zasiłek ustawowy a zostałby zwolniony, pozostanie bez ustawowego wsparcia i pobierałby zasiłek mały tylko z racji doraźnej wzgl. komitetowej. Wobec tego do redukcji załogi kopalni radzionkowskiej nie powinno przyjść w interesie własnym tych wspomnianych robotników. a również nieodpowiednie są pomysły takie. by zwolniono właścicieli chałup i posiadaczy gruntu. bo cegły z chałupy nikt nie może jadać a w dodatku siedzą tam bezpłotnie bezrobotni lokatorzy a sami właściciele również mają po kilku bezrobotnych w rodzinie. Z. czegoż tacy mają żyć. gdyby ich się zwolniło? Na kopalni nie powinna wogóle nastąpić żadna redukcja robotników. lecz należałoby powrócić do stanu przedwojennego co do liczby urzędników, inżynierów itd., a natenczas kopalnia napewno rentowałaby się, pozbywszy się wysopłatnych nakaniaczy do pracy. Najpierw chleb dla naszych tutejszych tam powinien się znaleźć a dla przybyłych skądinąd na końcu — a nie odwrotnie! Dla ratowania chleba i pracy dla naszych miejscowych obywateli powinno być wszystko podjęte, co jest tylko możliwe — powinnaby więc i gmina powiedzieć, co w tem już zdziałała!

Ciekawy proces.

W ubiegłą sobotę stała na wokandzie sądowej w Tarn. Górach rozprawa z oskarżenia miejscowego p. dr. Pietrzykowskiego przeciw p. dyrektorowi Letosze o zniewagę itp. Mianowicie z ramienia Tow. Posiedz. Domów, Gruntów i Obywateli pewnego czasu na zebraniu miesięcznem wspomnianego towarzystwa uchwalono, by zarząd zwrócił się do Kasy Chorych w Tarn. Górach o przyznanie członkom Kasy Chorych w Radzionkowie wolnego wyboru lekarza, gdyż do p. dr. Pietrzykowskiego nie wszyscy chętnie idą z powodów różnych. co świadczyłoby o braku zaufania wśród członków Tow. Pos. Dom. i Gruntów i Obywateli do p. dr. Pietrzykowskiego. W sprawie tej odbyła się już jedna rozprawa, którą odroczono dla braku pewnych świadków. Przy rozprawie ostatniej nie było zaś oskarżonego i mimo sprzeciwu obrońcy prawnego p. dr. P. rozprawę znów odroczono, aby oskarżonemu dać możność do obrony własnej, gdyż podobnie są różni świadkowie, którzy mogą świadczyć na jego korzyść, a oskarżony ma prawo zażądać ich zawezwania przed sąd i przesłuchania. Proces ten budzi nielada ciekawość, na czyja korzyść się skończy, bo z jednej strony skarży filar miejscowej sanacji, przybyły skądinąd, z drugiej strony tutejszy a zasłużony i długoletni radny i ławnik gminy, do którego cała wieś ma zaufanie od szeregu lat. Jak krążą pogłoski, p. dr. Pietrzykowski po niefortunnem dla niego ukończeniu tego procesu zamierza podobno opuścić tutejszą miejscowość i osiedlić się gdzieindziej, co — chociażby nie budziło powszechnego żalu — jednak dla niektórych byłoby pobudką do ubolewania. Więc wynik tego procesu zdaje się mieć na tą sprawę pewny wpływ i budzi powszechną ciekawość.

Rzekome „Eisbeinessen" a jednak prawdziwe.

„Głos Radz." puścił w ostatnim numerze złośliwą półgłoskę na Przew. Ks. proboszcza dr. Knosałę, jakoby ofiarował 100 zł. dla chóru męsk. „Harfa" na urządzenie w dniu sylwestrowym „Eisbeinessen", a nie dał 1000 zł. z kolędy do urzędu gminnego na rzecz bezrobotnych, którzy mieli się podziału tej kwoty kilkakrotnie domagać. O „kursowaniu takiej plotki nam nic nie wiadomo, a została ona prawdopodobnie wyssana z palca przez któregoś współredaktora „Głosu", aby dokuczyć tak Przew. Ks. proboszczowi jak i „Harfie" i podać ich w niesławienie u ludu. który atoli przejrzał już kłamstwa sanacyjne i odwraca się od radosnych twórców z pogardą. W notatce „Głosu" niema ani źdźbła prawdy i spraw rzekomego „Eisbeinessen" członków „Harfy" wyjaśnia dokładnie sprawozdanie w kolędzie chóru „Harfa" w dniu 22 stycznia br., które już podaliśmy. Więc „Harfa" nie urządziła za niczyje zaofiarowane kwoty wieczorku sylwestrowego! Jak atoli wyglądała urządzona również w dniu 22 stycznia br. „gwiazdka" sekcji samorządowej N. Ch. Z. P.? Za czyj grosz bawili się sanatorzy wtedy?

Walne Zebranie

Zjedn. Chrz. Zwiazk. Zawod.

urządza w niedzielę, dnia 12-go lutego o godzinie 17-tej w restauracji p. Kaspra Tyczki tutejszy oddział „Związek Górników Maszynistów i pracowników brykietowni Zjednoczenia wych w Radzionkowie", na które się wszystkich członków zaprasza. Kwitarjusze należy zabrać ze sobą. Referent Głównego Zarządu p. Musioł.

Nagły zgon

śp. Ks. proboszcza Pasternaka

Dzisiejszej nocy zmarł nagle wskutek udaru serca ks. proboszcz Karol Pasternak z Strzybnicy. Skoro śp. ks. Pasternak nie dawał rano, jak zwykle żadnego znaku, służba udała się wtedy do jego sypialni celem zbudzenia. Niestety ku swemu wielkiemu przerażeniu zauważyła, że ks. proboszcz już nie żyje. Wieść o tak nagłym zgonie nadzwyczaj lubianego księdza przez wszystkich, a szczególnie przez jego parafję błyskawicznie rozniosła się w powiecie tarnogórskim.

Śp. ks. Pasternak urodził się 9-go 12. 78 w Mysłowicach — wyświęcony na kapłana 21. czerwca 1904 r.

Zmarły był duszpasterzem w Strzybnicy od 6. 8. 1922 r. Niezliczone rzeszy ludności opłakują nagły zgon kochanego księdza śp. proboszcza Karola Pasternaka. R. i. p.

Kącik ogrodowy.

Mak — rośliną dochodowa.

Przeciętny plon maku, wynoszący około 100 kg. z ara, przedstawia wcale wysoką wartość. Z tego też powodu może mak być uprawiany w większych ogrodach — jako plon główny na małym kawałku starannie uprawionej, czystej ziemi. Najodpowiedniejszą glebą dla maku jest ziemia niezbyt ciężka, przepuszczalna, bogata w wapno i inne składniki pokarmowe. Mak należy siać z końcem marca, lub z początkiem kwietnia, przyczem nasienie miesza się z piaskiem, aby nie siać za gęsto.

Rzędowe sieje się w rzędy co 35 do 45 cm. w ilości około 500 gr. na ar. W czasie, kiedy mak wytworzy trzeci liść, trzeba go przerwać, pozostawiając roślinę od rośliny w rzędzie co 15—20 cm.

Mak trzeba pleć, dwukrotnie motykować — i wreszcie obsypać.

W środę 8 lutego br. rano pożegnał się z doczesnym światem

Wieleb. ks. proboszcz

Karol Pasternak

w 55 roku życia.

W Zmarłym tracimy naszego najukochańszego duszpasterza, kapłana wielkich zalet serca i charakteru, o którym wdzięczną zachowamy pamięć.

URZĄD GMINY

Piaseczna, Rybna, Boruszowiec i Pniowiec.

Porządek nabożeństw kościelnych z kościoła parafj. w Radzionkowie.

Niedziela, 12 lutego br.: I. o godz. ½6 za † Franciszkę Pietryga, 3 synów, Urbana Hajda, 2 żony, 3 synów, córkę Helenę. — II. o godz. 7 w pewn. int. — III. o godz. 8,15 za † Emanuela i Augustyna Patoń, rodziców z obu str. pokr. Patoń - Płonka. — IV. o godz. 10 w pewn. int.

w niedzielę dnia 12. lutego br.: **w Kozłowej Górze:** I. o godz. 8 za parafjan. — II. o godz. 10 za † Edmunda i Gertrudy Hojka, Pawła Hojki, żonę Julję, dzieci, Jana Jany, żonę Łucję, 3 synów, 2 córki pokr. z obu stron.

Uwagi przy zakładaniu sadu.

Często słyszy się pytanie, jakie należy sadzić drzewa owocowe w danej miejscowości, ażeby zdrowo rosły, dobrze i obficie owocowały, a przedewszystkiem nie marzły? Niestety udzielenie dobrej odpowiedzi bez znajomości jakości ziemi jest niemożliwe.

Sprawą tak poważną, jaką jest zakładanie sadu — a szczególnie w czasach dzisiejszych, kiedy drzewka owocowe nie są zbyt tanie, należy dobrze rozpatrzeć, gdyż założenie sadu — to ważna rzecz. Od dobrego założenia zależy ryzykowność sadu. To też właściciel, dbawszy o swoją kieszeń, powinien obowiązkowo poprosić dobrego fachowca na miejsce sadzenia, który po bliższem rozpatrzeniu wyda nieomylne orzeczenie, a temsamem nie narazi zakładającego na straty, jakieby go w przeciwnym razie mogły spotkać.

Nadmienić należy, że dobrze założony sad był, jest i będzie poważnem źródłem dochodu, z którego można zawsze mieć korzyść bez większych wydatków.

Z powyższego wynika, że opłacalność sadu leży tylko w dobrem, prawidłowem dostosowaniu drzew do miejscowych warunków, przeto nie należy nigdy zakładać sadu samemu, lub radzić się ludzi niefachowych, lecz przez to należy polecić instruktorowi ogrodniczemu.

Różne wiadomości.

Prawa osób trzecich przy egzekucji podatków nie ulegną zmianie. Nowelizacja art. 92 ustawy o podatku przemysłowym nie nastąpi.

W związku z podjętą akcją przez organizacje kupieckie co do znowelizowania art. 92 o państwowym podatku przemysłowym w kierunku należytej obrony praw osób trzecich przy egzekucji zaległych podatków i innych danin publicznych Ministerstwo Skarbu wypowiedziało się przeciwko tej nowelizacji.

Odmowa Ministerstwa Skarbu motywowana jest okolicznością, że przepis art. 92 w dotychczasowym brzmieniu jest konieczny, gdyż w razie jego uchylenia władze skarbowe miałyby duże trudności z wyegzekwowaniem podatków. Istniałaby bowiem łatwość usunięcia majątku z pod egzekucji przez zawieranie fikcyjnych tranzakcyj komisowych, a zwolnienie zajętych przedmiotów przez udowodnienie swego prawa własności istnieje i w chwili obecnej.

Natomiast Ministerstwo Skarbu skłonne jest do uwzględnienia szeregu innych postulatów w tym zakresie organizacyj kupieckich. Dotyczy to zwolnienia od egzekucyj przedmiotów urządzenia sklepowego i innych niezbędnych do funkcjonowania placówek handlowych, niedopuszczalności egzekucji i niepobierania kar za zwłokę od należnych Skarbowi sum w tej wysokości, w której dłużnik jest bezspornym wierzycielem należności od Skarbu Państwa i ograniczenia jawnie bezpodstawnej rewizji osobistej.

Należy dodać, że zgodnie z wyjaśnieniami do nowych przepisów egzekucyjnych, zawartych w ostatnich okólnikach Ministerstwa Skarbu, uchylenie dokonanych czynności egzekucyjnych, jeśli utrzymanie ich w mocy jest szkodliwe dla dłużnika, nie pociąga za sobą umorzenia należnych za te czynności kosztów egzekucyjnych i że uchylenie tych czynności należy uzależnić od uprzedniego uiszczenia powstałych przed uchyleniem kosztów egzekucyjnych.

Składki do Kas Chorych będą obniżone już z końcem czerwca.

Warszawa. Rozpatrywanie przez komisję sejmową projektu ustawy o scaleniu ubezpieczeń społecznych potrwa do połowy lutego, poczem ustawa ta wejdzie na obrady plenum Sejmu.

Jak wiadomo, ustawa ta wprowadza na terenie Rzplitej ubezpieczenie emerytalne robotników na starość i na wypadek inwalidztwa, podczas gdy dotychczas ten dział ubezpieczeń obowiązywał wyłącznie w części woj. śląskiego, poznańskiem i pomorskiem.

Ustawa obniża składki w ubezpieczeniu chorobowem z 8 do 5 proc. Wszystkie ubezpieczenia będą prowadzone przez jeden zakład, przyczem Kasy Chorych przekształcone zostaną na Kasy ubezpieczeń społecznych i będą pobierały składki i wykonywały kontrolę oraz inne czynności związane z ubezpieczeniami emerytalnemi i wypadkowemi.

Przypuszczalnie postanowienia o obniżeniu składek z 8 proc. na 5 proc. w ubezpieczeniu chorobowem zaczną obowiązywać z końcem czerwca lub w lipcu, pozostałe przepisy zaczną obowiązywać z początkiem przyszłego roku.

Pianino sprzedam.

Zgłoszenia u Cukiernia Polonia Tarnowskie Góry Krakowska.

R. MAISER, Nast.
mistrz ślusarski
FR. CIERPKA
Tarn. Góry, ul. Damrota 5.

wykonuje wszelkie prace tokarskie oraz reparacje: aut, motocykli, rowerów maszyn do pisania, maszyn rolniczych i innych, **fachowo i rzetelnie po cenach bezkonkurencyjnych.**

BIAŁE TYGODNIE!

płótno na koszule białe . . mtr.	0,58 zł.
płótno na koszule szer. 80 cm. „	0,68 „
sukno (Nesselstoff) prima	0,68 i 0,48 „
200-tne prima madypolamy metr	0,95 „
nansukowy batyst dla bielizny	1,00 „
kolorowe madypolamy	0,72 „
poszwy dla poduszek mtr.	0,68 „
wsypy dla poduszek mtr. . . .	1,32 „
prześcieradła 140 cm. szer. metr.	1,45 „
flanelowe kołdry, białe	2,75 „
obrusy damastowe, białe prima 140 cm. szer.	2,25 „
pokrycia stołowe, kolorowe, 140 cm. szer.	2,45 „
materjały na firanki mtr. .	0,85 i 0,48 „
firanki na trzy częściowe okna	3,75 „
płótno na fartuszki 100 cm. sz. m.	0,95 „
flanelowy barchan, pręgowaty m.	0,58 „
flanelowy barchan, prima	0,95 i 0,70 „
flanel biały i różowy . .	0,88 i 0,78 „
cerata 100 cm. szer.	2,50 „
fartuchy gumowe, damskie w różnych kolorach tylko . . .	1,75 „

Wszystkie inne materjały po bajecznie niskich cenach.

chusteczki do nosa z kolor. obw. .	0,05 zł.
chusteczki - linonowe,	48, 28, 18 i 10 gr.
ręczniki	95, 65, 48 i 25 „
ręczniki - frotte . . .	95, 85 i 45 „
ścierki do prania, frotowe prima	12 „
koszule damskie białe . .	1,65 i 0,95 zł.
białe fartuchy damskie . . .	1,95 „
fartuchy damskie	2,45 „
biustonosze	0,68 „
damskie podwiązki	0,95 „
jedwabne majtki	2,25 „
jedwabne spódniczki . . .	3,75 „
pończochy, dobre i mocne dla kob.	0,95 „
damskie pończochy - flor	0,95 i 0,75 „
damskie pończochy - mako .	1,48 „
jedwabne pończochy damskie .	1,48 „
pończochy damskie, wełna z jedwabiem	1,95 „
skarpetki męskie .	0,95, 0,55 i 0,38 „
rękawiczki damskie i dziecięce	0,95 „

Partja nabrudzonej bielizny :—: po połowie ceny. :—:

Duża partja materjałów wełnianych sprzedajemy po połowie ceny.

Wszystkie artykuły męskie po szczególnie niskich cenach.

Hermann Mitschkowski

Dom towarowy. Tarnowskie Góry, Rynek

Ogłoszenie.

W tutejszym rejestrze Spółdzielni pod Nr. 24 Towarzystwo Konsumowe Spółdzielnia z ograniczoną odpowiedzialnością w Strzybnicy wpisano co następuje:

Likwidacja ukończona. Prawo likwidatorów wygasło. —

Tarn. Góry, dnia 6-go grudnia 1932 r.

Sąd Grodzki.

Najtańsze i najlepsze

Meble

kupisz tylko u fachowca, mistrza stol.

Michała Wagnera

w największym tego rodzaju zakładzie stolarskim w Tarnowskich Górach, Karola Miarki 20, obok Karłuszowca. —

Własny skład Mebli w Radzionkowie, św. Wojciecha 56. Moje wyroby zostały nagrodzone na Wystawie Rzemieślniczo-Przemysłowej **srebrnym medalem.**

Gwarancja za solidne wykonanie

P. T. Rolnikom pow. Tarnogórskiego

polecamy z naszych składów w Strzybnicy wszelkie nawozy sztuczne tomasynę, tomasynę azotniakowaną, sól potasową, kainit, azotniak, nitrofos i t. d. — — —

w drobnych ilościach po cenach najniższych.

Zakłady Tomasfosfatowe
Sp. z o. o.
Składy w Strzybnicy
Tel. 1197 Tarn. Góry

Z dniem 1-go stycznia br. otworzyłem w Tarnowskich Górach przy ulicy Strzeleckiej 30 — — — — —

Piekarnię

dawn. Waldemar Kalnik

która zaopatrzy Szan. Klientelę w świeże pieczywo.
O dobroci moich wyrobów proszę się przekonać osobiście.

ST. KACZMAREK, mistrz piekarski.

Rowery, instrumenty muzyczne, maszyny do szycia, narty, łyżwy, saneczki, piłki nożne, gry pingpongowe, wózki, gramofony i płyty gramofonowe, poleca po cenach bezkonkurencyjnych

WIKTOR DEUTSCH

w Tarnowskich Górach, ul. Krakowska 3.

WINIARNIA
Sedlaczek
Tarnowskie Góry.
Tel. 1147. Rynek 1.

Nowe zagospodarowanie, pełny ruch kuchenny, ceny napojów obniżone, uprzejmie się poleca!

BRACIA JOJKO
SKŁAD fabrycz. mebli

Właśc.: TEODOR JOJKO
Tarnowskie Góry, ul. Piastowska 5.

poleca meble po znacznie zniżonych cenach:
sypialki kompl. dęb. lub orzechowe od 850 zł.
jadalki kompl. dęb. 2 m. szer. od 900 zł.
pokoje męskie dęb. od 700 zł.
kuchnie kompl. 120 szer. od 175 zł

Biuro Buchalteryjne, Organizacyjno-Rewizyjne

„Księgowość"

Zakładanie i prowadzenie ksiąg handlowych, sporządzanie bilansów obrotowych, likwidacyjnych dla celów podatkowych, kredytowych i t. p.

Tarn. Góry, Krakowska 16 III.

Handel żelaza i narzędzi

Tarn. Góry, Zamkowa 4

dawn. **A. BAUM**

poleca po cenach umiarkowanych: piece wszelkiego rodzaju, rury i kolanka do pieca, węglarki itp., podkowy, hacele, sanki, łyżwy, łóżka metalowe — wszelkie materjały do kanalizacji.

A. Schaefer

TELEFONY Nr. 62 i 63

Rok zał. 1883

Tarn. Góry

Skład żelaza i hurt. mat. bud POLECA:

PIECE wszelkiego rodzaju

SANKI I ŁYŻWY

SZKŁO OKIENNE

Ważne dla podatników!

Uproszczoną księgowość oraz inne księgi handlowe poleca

Księgarnia Adolpha
Tarnowskie Góry.

Hurtownia Piwa Tyskiego i Fabryka wód mineralnych.

J. Hirschmann Tarnowskie Góry. Kolejowa 10. — Tel. 1100

Ogłoszenia przynoszą korzyść.

SZUMKA gasi pragnienie orzeźwia krzepi

jest Najlepsza!

Hurt. Tow. kolonjaln.

Ceny kryzysowe
Wysoki rabat

Zakupy rzeczywiście tanio uskutecznić można jedynie w firmie

W. Borzucki
w Tarn. Górach (pod laubami).

Przyjdź a przekonasz się!

Pierwszorzędny
ZAKŁAD KRAWIECKI
ceny umiarkowane
GORYCZKA, Tarn. Góry.
Krakowska 4.

30%

Kolejowe przedsiębiorstwo dowozowe
Transport mebli
FRANCISZEK ŚMIESZKOŁ,
Tarn. Góry, Kaczyniec nr. 2. — Tel. 11,23.
wykonuje z dniem 1 grudnia wszelkie **przeprowadzki jak i różne transporty o 30% taniej.**

Naczelny redaktor W. Gruszka w Tarn. Górach. — Odp. Józef Mainka w Tarn. Górach. — Redaktor odp. na Radzionków W. Tyczka w Radzionkowie.
Odp. za dział sport.: Ołesch w Tarn. Górach. — Wyd. i Druk: Drukarnia Polska, Tarn. Góry, Rynek 13, Telef. 1034.